

Projekt badawczy ma na celu opisanie polskiej generalicji Królestwa Kongresowego w latach 1815– 1830, koncentrując się na jej funkcjonowaniu w kontekście politycznym, społecznym i zawodowym. Przedmiotem badań jest ta część generalicji, która została pozytywnie „zweryfikowana” przez Komitet Organizacyjny Wojskowy i służyła w armii Królestwa Polskiego przez co dwa lata. Wyklucza to generałów, którzy choć posiadali stopień generalski, to znaleźli się z różnych przyczyn poza armią Królestwa Kongresowego, jak np. Antoni Kosiński czy Jan Henryk Dąbrowski. To kryterium pozwala uwzględnić także tych generałów, którzy w pierwszych latach istnienia Królestwa Kongresowego otrzymali dymisję, jak Józef Wielhorski czy Józef Chłopicki. Badana grupa obejmuje nie tylko etnicznych Polaków, ale także naturalizowanych generałów, jak Piotr Karol Bontemps, czy obcokrajowców, jak Adam Wirtemberski. Projekt posiada dwie wyodrębnione grupy zagadnień badawczych. Pierwszą jest analiza socjologiczna generalicji, uwzględnia ona uwarunkowania wewnętrzne grupy, stosunki zawodowe i towarzyskie, a także strukturę demograficzną, społeczną i ekonomiczną. Badane będą również konflikty wśród generałów, ich pochodzenie społeczne oraz działalność kulturalna. Projekt zakłada także zbadanie relacji generałów z wielkim ks. Konstantym, wówczas, postaci centralnej dla Wojska Polskiego. Druga grupa zagadnień to analiza społecznej roli generalicji: ich relacji z centralną władzą cywilną, funkcji odgrywanej w strukturach państwa oraz odbioru przez społeczeństwo. Badane będą także relacje z władzami lokalnymi oraz polityka wielkiego ks. Konstantego i carów Aleksandra I i Mikołaja I wobec polskich generałów z wykorzystaniem metod zaczerpniętych ze studiów imperiologicznych. Projekt przewiduje także porównanie polskiej generalicji z innymi generalicjami, przede wszystkim rosyjskiej i francuskiej. Analiza obejmie szeroki zakres aspektów, zaczynając od funkcji generałów w różnych armiach. Zostaną zbadane ich obowiązki, prerogatywy oraz kompetencje, co pozwoli zrozumieć, jak ich role i zadania różniły się w wyszczególnionych krajach. Porównanie polskiej generalicji z rosyjską i francuską pozwoli również na zrozumienie, jak różne systemy polityczne i wojskowe kształtowały elity wojskowe w obrębie swych ustrojów politycznych. W kontekście rosyjskim szczególna uwaga zostanie zwrócona na relacje między polskimi generałami a rosyjskimi władzami wojskowymi. W przypadku Francji analiza skupi się na zmianach w armii po upadku Napoleona i sposobowi w jaki francuscy generałowie przystosowali się do nowej rzeczywistości politycznej. Takie porównanie pomoże lepiej zrozumieć specyfikę polskiej generalicji i jej miejsce w europejskim krajobrazie wojskowym Europy po traktacie wiedeńskim. Ważnym aspektem projektu będzie analiza postaw generałów wobec kluczowych wydarzeń politycznych Królestwa Kongresowego między innymi: Towarzystwa Patriotycznego i Sądu Sejmowego czy idei powstania narodowego, analizowane będzie, jak i czy w ogóle generałowie postrzegali możliwość zbrojnego wystąpienia przeciwko zaborcom. Badanie tych postaw ma na celu ukazanie, w jaki sposób generałowie kształtowali swoje poglądy polityczne i ideowe oraz jakie czynniki wpływały na podjęte przez nich decyzje. Celem finalnym jest stworzenie obrazu polskiej generalicji Królestwa Kongresowego, zrozumienie jej roli i znaczenia w historii Polski, a także jej miejsca w szerszym kontekście europejskim. Istniejące, niekompletne badania, koncentrują się głównie na sferze stricte wojskowej, brakuje zaś analiz dotyczących funkcjonowania wojska w czasach pokoju i wkomponowaniu tej grup w szeroki obraz struktur państwa. Projekt ten ma na celu poszerzenie wiedzy na temat generalicji jako grupy społecznej, jej relacji z władzą i społeczeństwem oraz roli odgrywanej w strukturach państwowych. Wyniki badań zostaną opublikowane w formie artykułów naukowych. Badania będą prowadzone metodą prozopograficzną i komparatystyczną oraz przy pomocy metod demografii historycznej. Wykorzystane zostaną przede wszystkim źródła archiwalne: krajowe oraz zagraniczne w tym dokumenty wojskowe oraz korespondencja generałów. Projekt wypełni również lukę w polskiej historiografii między istniejącymi już opracowaniami generalicji Księstwa Warszawskiego oraz powstania listopadowego.